

Wij hebben wat te vieren!

Onze nieuwe opleiding Associate degree Pedagogisch Educatief Medewerker gaat van start en onze master Talentontwikkeling & Diversiteit staat in de TOP 3 meest gewaardeerde educatieve masters! Lees meer op pagina 2

Nieuwe dean: Marietta Muhonen stelt zich voor

‘Ik geniet van alle ontwikkelingen en de mensen die ik ontmoet’

Marietta Muhonen is sinds 1 februari de nieuwe dean van de Pedagogische Academie.

Oppakken van ontwikkelingen

‘Ik ben blij verrast dat de Pedagogische Academie bij zoveel actuele onderwijs-thema’s betrokken is, zoals: hoe maken startende leerkrachten een goede start en blijven we ze voor het onderwijs behouden, hoe verhogen we van de kwaliteit van het onderwijs, de ontwikkeling van integrale kindcentra, muziek in de klas, vergroten diversiteit, ICT en didactiek en nog veel meer. Ontwikkelingen die scholen en de PA samen goed oppakken. We versterken elkaar en dat is natuurlijk ook voor ons als PA heel waardevol. Projecten en post-hbo-scholing worden in principe uitgevoerd door docenten, onderzoekers en werkplekbegeleiders die ook met onze studenten werken. Mede hierdoor komen recente ontwikke-

lingen snel terecht bij de nieuwe generatie leerkrachten.’

Nog steeds psycholoog

‘De afgelopen tien jaar was ik verantwoordelijk voor de bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van de Hanzehogeschool Groningen. Ik kende de PA doordat we samenwerkten in bijvoorbeeld de minor Gezond opgroeien en in de lectoraten Jeugd. Zelf ben en voel ik mij nog steeds organisatiepsycholoog. Leerprocessen, gedrag, leiderschap, teamvorming, veranderprocessen, autonomie en competentie zijn onderwerpen waar ik mij al mijn hele loopbaan mee bezighoud en die ook nu bij de PA van grote waarde zijn. Mijn interesse voor deze thema’s ligt al ver voor mijn tijd op de universiteit. Zo vond ik laatst

mijn rapport uit de zesde klas van de basisschool en ik las hoeveel ik toen al leerde over samenwerken en zelfstandig werken, delegeren, presenteren en initiatieven nemen. ‘Nu kan ik zien hoe de onderwijsvormen, maar bovenal hoe het gedrag van de leerkrachten naar mij, van grote invloed zijn geweest op mijn loopbaan.

Inspireren en stimuleren

Ik geniet van alle nieuwe ontwikkelingen en de mensen die ik ontmoet. Ik vind dat ik er als dean ben om het personeel van de PA te faciliteren hun werk met enthousiasme en goed te kunnen doen. Op deze manier wil ik een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het onderwijs. Net als bij de ontwikkelingen in het primair onderwijs gaat het ook bij ons om eigenaarschap bij de professional, het benutten van talenten, de lerende organisatie en continue verbetering. Goed en nauw samenwerken met de besturen en de scholen

is hierbij essentieel. Voor de individuele student maar zeker ook om als management, de scholen, de docenten en de studenten om telkens geïnspireerd en gestimuleerd te worden.’

Ad Pedagogisch Educatief Medewerker van start!

De nieuwe tweejarige opleiding Pedagogisch Educatief Medewerker is in maart positief beoordeeld door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Vanaf september 2017 kunnen studenten op de Hanzehogeschool Groningen terecht om deze studie te volgen. De eerste aanmeldingen zijn al binnen.

Ben jij als professional actief in de wereld van het jonge kind of zit je in de laatste fase van je mbo-opleiding en wil je straks doorstuderen? Wil jij je kennis en vaardigheden op het gebied van pedagogische en didactische begeleiding en stimulering van jonge kinderen uitbreiden? Wil je meedenken over het pedagogisch beleid en in jouw organisatie een sturende rol

innemen? Dan is de Associate degree Pedagogisch Educatief Medewerker (Ad PEM) iets voor jou.

Er is behoefte aan hbo-geschoolde medewerkers in de kinderopvang, mede als gevolg van de opkomst van integrale kindcentra waarin diverse organisaties

(welzijn, opvang en scholen) samenwerken. De opleiding is ontwikkeld door de Pedagogische Academie en de Academie voor Sociale Studies in samenwerking met het werkveld.

Medewerkers kinderopvang en onderwijsassistenten

De Associate degree Pedagogisch Educatief Medewerker zit qua niveau tussen mbo-4 en hbo-bachelor in. De opleiding is bijvoorbeeld bedoeld voor pedagogisch medewerkers in de kinderopvang en onderwijsassistenten, op peuterspeelzalen, in de onderbouw van de basisschool en in de integrale kindcentra, die hun kennis en vaardigheden willen uitbreiden. Tijdens de studie leren ze kinderen doelgericht te stimuleren in hun ontwikkeling,

collega's te coachen, ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en (nieuw) beleid te vertalen naar de werkvloer.

Doorstroom mogelijkheden

Na het afronden van de tweejarige studie ontvangen de studenten een Associate degree-diploma. Daarna hebben ze de mogelijkheid om in te stromen in het derde jaar van de bacheloropleiding leraar basisonderwijs (Pabo) of de bachelor Social Work van de Hanzehogeschool Groningen.

Meer informatie over de Associate degree Pedagogisch Educatief Medewerker is te vinden op de website: www.professionals.hanze.nl

Nieuwe Teambeurs: een master voor de hele school

Als leerkrachten een masteropleiding volgen, is dat niet alleen verrijkend voor hun persoonlijke ontwikkeling, het is een pre voor de hele school. Op die manier kan onderwijs vernieuwen en kunnen teams en scholen zich ontwikkelen. Om het volgen van een studie nog aantrekkelijker te maken, is er de Teambeurs.

Teambeurs voor leerkrachten

De teambeurs bestaat uit verschillende subsidiemogelijkheden. Een daarvan is dat teams subsidie krijgen als minstens twee leerkrachten (van een of meer scholen binnen het bestuur) dezelfde masteropleiding volgen. Een ontwikkelingsvraagstuk van de school is het vertrekpunt voor het volgen van de studie.

De masterstudenten kunnen op die manier hun kennis reflecteren en grondiger in de praktijk brengen waardoor scholen en teams er nog meer van profiteren. Anders dan bij de Lerarenbeurs krijgen leerkrachten hier ook na de opleiding nog uren voor.

Teambeurs kennis delen

Er is ook subsidie beschikbaar om de kennis te delen met collega's. Het team bepaalt met de schoolleiding zelf hoe ze dit vormgeeft. Het is een efficiënte manier voor een school om de opgedane kennis uit de master door te voeren in hun onderwijs.

Meer informatie:

www.dus-i.nl/subsidies/t/teambeurs-primair-onderwijs

OP EEN RIJTJE

Teambeurs per leerkracht:

- Vergoeding van collegegeld, studie- en reiskosten, max. € 7.700
- Studieverlof tijdens de opleiding, max. 320 uur
- Studieverlof na de opleiding voor de implementatie van kennis door de masteropgeleide leraar, max. 160 uur
- Daarnaast kan per school een bedrag van maximaal € 5.000 worden verkregen voor activiteiten om andere leraren in de school te betrekken bij het benutten van de kennis, en per bevoegd gezag € 5.000 voor afstemming met het opleidingsinstituut over de masteropleiding. Deze onderdelen zijn niet verplicht.

Het Finse onderwijs Inspirerend, maar geen heilige graal

Finland staat sinds jaar en dag bekend om de hoge kwaliteit van het onderwijs: het onderwijssysteem wordt door velen gezien als het beste ter wereld. Afgelopen februari gingen eenentwintig studenten van de masteropleiding Talentontwikkeling & Diversiteit op zoek naar het geheim van dat succes.

Ontlokken van talent

De masterstudenten werken als leraar in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs of hbo en volgen daarnaast de masteropleiding. De master Talentontwikkeling & Diversiteit richt zich op het ontlokken van talent bij leerlingen en positief gebruikmaken van diversiteit in de klas. De studiereis naar Finland sluit dan ook goed aan op de inhoud en de internationale ontwikkelingslijn van deze master.

School of the future

De eerste schoolbezoeken waren in Tampere, een stad in het zuidwesten van Finland. De studenten konden kiezen uit drie scholen in het basis- en voortgezet onderwijs met verschillende specialisaties en achtergronden. Ze kregen rondleidingen door enthousiaste docenten en wisselden ervaringen en kennis uit. 'Ze investeren in Finland meer in 'het leven' en minder in meetbare toetsresultaten,' vatte een student het bezoek samen.

Saunalahti, die bekend staat als 'the school of the future', stond hoog op het verlanglijstje van de studenten. Op deze school in Espoo (regio Helsinki) ligt de focus op talentontwikkeling en de moderne schoolomgeving is daar volledig op ingericht. Koken, muziek, houtbewerken... voor alle activiteiten zijn prachtige lokalen en natuurlijk ontbreken ook een podium en enorme sportzaal niet.

Vertrouwen en vrijheid

Na afloop van de schoolbezoeken presenteerden de studenten hun ervaringen en bevindingen in the Think Company van de University of Helsinki. Algemene conclusie was dat de reis inspirerend was, maar dat het onderwijs in Finland geen heilige graal is. In Nederland doen we het zo slecht nog niet!

Waar het Nederlands onderwijs nog wel iets van kan leren, is van het vertrouwen en de vrijheid die de leraren in Finland krijgen. Ook was iedereen onder de indruk van de individuele begeleiding van leerlingen met speciale leerbehoeften. Zoals een student zei: 'Het is misschien op korte termijn duur, maar op lange termijn levert het een samenleving op die meer inclusief is. Samen in diversiteit leren en samen in diversiteit leven.'

Studeren is leuker dan ooit: ik leer wat ik wil leren!

'Wat een mooie, verrijkende opleiding, daar wil ik op school wel stagiairs van, dacht ik tijdens een presentatie van de master. En een kwartiertje later: Hoezo stagiairs? Dit is iets voor mezelf!' Beate Kesselaar (57) is leerkracht op de Borgmanschool in Groningen en deeltijdstudent aan de Pedagogische Academie van de Hanzehogeschool Groningen. Ze volgt de masteropleiding Talentontwikkeling & Diversiteit.

Kijken naar het hele kind

'En het is echt zo, deze master past helemaal bij mij en bij mijn werk. Ik miste iets. Al vijfendertig jaar doe ik sommige kinderen tekort, dacht ik. Ik ben best een leuke juf hoor, daar niet van, maar ik vond mijn lessen soms best saai. Nu kijk ik meer naar het hele kind en breng dat over op mijn klas en op mijn collega's. Ik ben er nog niet, want ik vind het best lastig om niet te doen wat ik al jaren deed. Je kunt kinderen zoveel meer laten leren als je aansluit op hun belangstelling. Ik merkte al in de eerste module, interactie, hoe instructief ik eigenlijk bezig was. Gefocust op leerdoelen en werkvormen stort je dingen over kinderen uit die ze best zelf kunnen ontdekken. Bewustwording is het begin van verandering.'

Piramide op het dak

'Toen ik de kinderen zelf op ideeën liet komen, verrasten ze me door wat ze aandroegen. We gingen bijvoorbeeld naar buiten om geometrische vormen te leren herkennen. Ze waren superenthousiast en ontdekten kegels op een parkeerplaats, een piramide op het dak van een speelhuis en cilinders om de bomen. Om ze meer eigenaar van hun leerproces te laten zijn, laat ik ze tegenwoordig hun eigen rapport invullen en vergelijken we het resultaat daarna met mijn beoordeling. Dat is erg interessant en leerzaam voor ons allemaal.'

Buddy in het buitenland

'Een van de opdrachten is om een buddy te zoeken in het buitenland. Ik ontdekte een bekende Finse professor die heel veel leerkrachten heeft opgeleid en lezingen geeft over de hele wereld. Ik heb hem gemaild en binnen een minuut had ik antwoord. Via hem kwam ik terecht bij een leerkracht in Finland die vaak eropuit gaat met zijn leerlingen om in de natuur te leren over van alles en nog wat. Hij is in Groningen op mijn school komen kijken en we hebben interessante gesprekken over het onderwijs. Tijdens een studiereis naar Finland heb ik hem ook ontmoet. Erg inspirerend!'

Soulmates

'Wat ook zo fijn is aan de master is om nieuwe mensen te leren kennen en met soulmates samen te werken. Het is wel hard werken: twintig uur per week is een reële tijdsinvestering en je moet vanaf dag één scherp en betrokken zijn. Gelukkig ben ik twee dagen in de week vrij geroosterd en word ik vervangen op school. En ik heb een lerarenbeurs gekregen. Studeren is nu leuker dan ooit, want ik leer wat ik wil leren.'

Kijk voor meer informatie over de masteropleiding Talentontwikkeling & Diversiteit op www.hanze.nl/talentontwikkelingendiversiteit

Nieuws uit de innovatiewerkplaats ICT & Didactiek

Van struikelblokken naar mogelijkheden

'Computational thinking', iedereen heeft het erover, maar wat is het en hoe pas je het toe in de klas? De innovatiewerkplaats ICT & Didactiek van de Hanzehogeschool Groningen gaat op onderzoek. Ook 'flipping the classroom' heeft bijvoorbeeld de aandacht. Geen instructies meer tijdens lessen, maar dan juist de verwerking. Hoe effectief is dat en wat is er voor nodig om het te laten slagen? En zou het ook in het primair onderwijs toegepast kunnen worden?

Leren denken als een programmeur

We willen kinderen op jonge leeftijd met de mogelijkheden van moderne technologie kennis laten maken. Een in

steek is *computational thinking*: leren denken als een programmeur. Het is een onderdeel van de digitale geletterdheid, waar ook mediawijsheid en ICT-basisvaardigheden

onder vallen. *Computational thinking* omvat (deel)vaardigheden als abstraheren, decompositie, gegevens verzamelen, visualiseren en analyseren en problemen (her)formuleren.

Computational thinking is op veel meer gebieden van toepassing dan op programmeren alleen en past daarom goed in het basisonderwijs. Het wordt verweven met de rest van het onderwijsprogramma. Sterker nog: niet alle deelvaardigheden zijn nieuw voor kinderen. Ze werken er nu ook al aan, denk bijvoorbeeld aan het verzamelen en analyseren van gegevens tijdens een experiment en het controleren van spelling en grammatica in een tekst.

Meer weten?

Al het materiaal dat de innovatiewerkplaats ICT en Didactiek ontwikkelt, wordt ter beschikking gesteld via: www.hanze.nl/programmeren.

De leerlijn *computational thinking* staat op de website van SLO:

<http://www.curriculumvandetoeekomst.slo.nl/projecten/digitale-geletterdheid>.

Kennisnet biedt een korte, online workshop voor leraren over *computational thinking*:

4

Leerkrachten kijken de kunst af

Op steeds meer scholen leren leerlingen programmeren. De Pedagogische Academie zet zich in de stad Groningen hiervoor in met het project 'Programmeren in de klas'. Programmeerexperts verzorgen lessen in 140 klassen en de leerkrachten kijken de kunst af.

Andere projecten

Ook in de gemeente Eemsum is een soortgelijk project gestart: 'Programmeren met Google'. Zoals de titel aangeeft, wordt dit project gesponsord door de bekende zoekmachine. Leerlingen maakten vorig jaar kennis met basisconcepten rond programmeren. Dit jaar ontwikkelen zij hun kennis en vaardigheden verder in een aantal lessen

website bouwen, waarin zij kennismaken met de HTML-programmeertaal. Verder is in samenwerking met Bètapunt Noord het project 'Programmeren in Noord-Nederland' gestart. De komende maanden worden alle initiatieven rond programmeeronderwijs geïnventariseerd en zal een kieswijzer voor scholen en leerkrachten worden gemaakt.

'Programmeren in de klas' wordt door de innovatiewerkplaats ICT & Didactiek uitgevoerd met subsidie van de gemeente Groningen en in samenwerking met Groningen Programmeert, LEGO Education Innovation Studio Noordhorn, iTurn-IT en de Jonge Onderzoekers. Ook wordt met SLO en schoolbestuur Openbaar Onderwijs Groningen de uitwerking van een leerlijn *computational thinking* samengesteld.

Als een kleuter het kan, dan jij toch ook?

Docent-onderzoeker Josina Koning werkt voor het project 'Programmeren in de klas' aan een praktische uitwerking van *computational thinking*. Aan de hand van het boek 'Hello Ruby' van de Finse schrijfster Linda Liukas ontwikkelt zij lessen voor leerlingen in groep 2 en 3.

In *Hello Ruby* beleeft de jonge Ruby (meer ervaren programmeurs zullen de naam herkennen) avonturen die ze kan oplossen door te denken als een programmeur. De leerlingen helpen bij het oplossen van de problemen die Ruby onderweg tegenkomt. Via het verhaal van Ruby komen de kinderen

met allerlei onderdelen van *computational thinking* in aanraking. Zo helpen ze haar met het zoeken naar een schat en bedenken ze welke kleren Ruby vandaag kan aantrekken op basis van eenvoudige regels en instructies (algoritmes en procedures). De kinderen leren de basisbeginselen van probleem-decompositie door in een tekening verschillende onderdelen of vormen te herkennen en deze los van elkaar te tekenen.

Grote vlucht

Hoewel het lesmateriaal gretig aftrek vindt in het hele land, is het Koning niet puur om de lessen zelf te doen. Ze is geïnteresseerd in de manier waarop *computational thinking* in het lesprogramma kan worden geïntegreerd en welke struikelblokken leerlingen en leerkrachten daarbij tegenkomen. 'Het is hard nodig om dat op een rijtje te zetten, want in onze moderne samenleving wordt *computational thinking* steeds meer ingezet, het is allang niet meer iets dat voorbehouden is aan computernerds,' aldus Koning. 'Het zal de komende jaren een grote vlucht nemen.'

Extra informatie

Wil je ook aan de slag met *computational thinking* voor kleuters?

Op www.hanze.nl/programmeren kun je materiaal downloaden.

Voor vragen en informatie over *computational thinking* voor jonge kinderen kun je mailen naar Josina.Koning@pl.hanze.nl.

Op weg naar een Europees netwerk

Ook in het buitenland worden de mogelijkheden van moderne technologie en onderwijs in computational thinking verkend. Daarom werkt de innovatiewerkplaats ICT & Didactiek samen met LEGO Education en hogescholen uit verschillende Europese landen aan een Europees netwerk.

Via dit netwerk zullen ervaringen, ideeën en onderzoeksresultaten worden uitgewisseld om beter te begrijpen hoe leerlingen deze vaardigheden ontwikkelen. Hoe kinderen nieuwsgierig kunnen blijven en geïnteresseerd worden in Wetenschap en Technologie en hoe onderwijs in computational thinking goed kan werken. De samenwerking met LEGO Education ligt voor de hand, omdat zij veel (les)materiaal aanbiedt.

Samen wijzer

Het streven is om samen wijzer te worden en ontwerpprincipes of aanbevelingen voor het onderwijs te formuleren. Vanuit de innovatiewerkplaats ICT & Didactiek zijn bezoeken afgelegd naar Ierland en Oostenrijk om te zien hoe daar het onderwijs in computational thinking georganiseerd is. Binnenkort komen collega's uit Oostenrijk, Ierland, Frankrijk en België naar Nederland voor een gezamenlijk bezoek aan Saxion Hogeschool en de Hanzehogeschool Groningen. Bij die bijeenkomst zullen de eerste bevindingen op het gebied van computational thinking met elkaar gedeeld worden.

Een nieuw keuzevak: ICT en Didactiek

Nieuw op de Pedagogische Academie is het keuzevak ICT en Didactiek waarbij studenten aan hun eigen digitale geletterdheid en didactische vaardigheden werken. Daarnaast doen ze onderzoek naar de mogelijkheden in het basisonderwijs, waarbij ze zelf hun aandachtsgebied kiezen en een onderzoeksvraag formuleren.

Meerwaarde

Marloes Luurtsema, Marieke van Haperen, Suzanne de Boer en Egbert Mulder hebben zich in diverse onderzoeken gebogen over computational thinking. Een belangrijke conclusie is dat computational thinking meer betekenis krijgt en aantrekkelijker wordt als het wordt geïntegreerd in andere vakken. Vakintegratie kan überhaupt het interdisciplinair denken van leerlingen bevorderen. Dat is belangrijk omdat wetenschappelijke doorbraken steeds

vaker in het grensgebied tussen verschillende disciplines plaatsvinden. Ook differentiatie in computational thinking onderwijs is goed mogelijk, onder meer door leerlingen andere informatie en uitgangspunten bij een opdracht mee te geven. Waar nog een slag te slaan lijkt te zijn, is in de toerusting en bereidheid van leerkrachten om zich in computational thinking te verdiepen. Sommigen zien het als een uitdaging terwijl anderen de meerwaarde er niet van inzien.

Succes

Dit jaar is het keuzevak ICT en Didactiek voor het eerst aangeboden bij wijze van proef. Vanwege de grote belangstelling staat het vak volgend jaar twee keer op het programma, zodat meer studenten de kans krijgen hun vaardigheden te testen en aan te scherpen.

Flipping the classroom:

Bij 'flipping the classroom', de omgedraaide klas, wordt de klassikale instructie omgewisseld met individueel huiswerk. De instructie wordt online aangeboden en doet de student thuis. De verwerking wordt op diverse manieren gezamenlijk in de klas gedaan. Hierdoor wordt de lestijd efficiënter gebruikt. Vincent Jansma en Manon den Hertog doen onderzoek naar de voor- en nadelen en de valkuilen van dit concept.

Waar ging het mis?

'Flipping the classroom' wordt op steeds meer hogescholen en universiteiten toegepast. Getriggerd door deze ontwikkeling flipte de docent geschiedenis op de Pabo vorig studiejaar zijn colleges. Het resultaat? De

meeste studenten zagen de meerwaarde er niet van in. Het flipped onderwijs kwam niet van de grond. Waar ging het mis? Waar moet een docent aan denken en hoe kan hij zijn studenten motiveren om mee te gaan in het concept? Dit vormde de aanleiding voor een

casestudie waarbij studenten opnieuw flipped onderwijs kregen bij het vak geschiedenis. Maar nu werden zeven colleges speciaal voor deze werkvorm ontworpen.

Meer energie

Dit keer waren de bevindingen positief. Doordat studenten de basisstof thuis bestudeerden was er spreiding in de cognitieve belasting. Traditionele colleges kunnen vermoeiend zijn omdat in korte tijd veel nieuwe informatie moet worden verwerkt. Ook scoorden ze relatief hoog op het tentamen, waren ze gemotiveerd en lovend over de collegeopzet. Ze gaven aan het fijn te vinden als andere vakken ook op deze manier zouden worden ingericht. Een ander pluspunt is dat studenten tijdens de colleges op een creatieve manier met verwerking van de stof

aan de slag konden gaan. Hier kregen ze energie van.

Flippen op de basisschool

Steeds meer basisscholen voeren huiswerk in, wat flipped onderwijs ook daar aantrekkelijk zou kunnen maken. Leerlingen zouden dan thuis met digitale middelen op eigen tempo de stof kunnen bestuderen waardoor de leerkracht tijdens de les meer tijd heeft voor gerichte, individuele feedback. Het is de moeite waard om dit te onderzoeken: de innovatiewerkplaats ICT & Didactiek is er klaar voor!

Meer Gezonde Scholen in Groningen

Gezonde, fitte leerlingen presteren beter. Onder de vlag Gezonde School is daarom een nationaal programma ontwikkeld om scholen structureel aan de gezondheid van leerlingen en teamleden te laten werken. Opvallend is dat in Groningen nog maar weinig scholen het vignet Gezonde School hebben behaald. De Pedagogische Academie werkt samen met de gemeente Groningen en de scholen om dat te verbeteren.

Vier pijlers

De aanpak van de Gezonde School is gebaseerd op vier pijlers: gezondheidseducatie, fysieke en sociale omgeving, signaleren en beleid. Als scholen minimaal één deelcertificaat hebben gehaald, krijgen ze voor drie jaar het vignet Gezonde School. Dit is het kwaliteitskeurmerk voor scholen die structureel werken aan het verbeteren van de gezondheid van hun leerlingen.

In de Vreedzame School Wijk pakken veel scholen het thema gezondheid op. Ze werken met JOGG/Groningen Fit, BSLim of BFit om maar een paar methodes te

noemen. Opvallend is dat nog weinig scholen daadwerkelijk het vignet Gezonde School hebben bemachtigd. In 2016 waren dat in de gehele provincie Groningen slechts zeven van bijna vijfhonderd basisscholen nationaal.

Krachten bundelen

Om hier verandering in te brengen, is de Pedagogische Academie van de Hanzehogeschool Groningen in samenwerking met de gemeente Groningen en GGD Groningen een project gestart dat zich richt op Bewegen & Sport, Voeding en Welbevinden. Scholen krijgen ondersteuning om het vignet Gezonde School te halen door het inhuren

van expertise en krijgen vergoedingen voor vak- of groepsleerkrachten. De Pedagogische Academie gebruikt de (praktijk)kennis die opgedaan wordt om de aanpak van de Gezonde School in het curriculum het thema gezondheid te verankeren en zo bij te dragen aan het speerpunt Healthy Ageing van de Hanzehogeschool.

Eerste vignetten binnen!

Het project werpt al meteen zijn vruchten af. Drie vignetten Gezonde School zijn al toegekend! Momenteel doen negen scholen aan het project mee en voor de komende

periode zijn er al elf geïnteresseerde scholen. Ook voor studenten die hun stageonderzoek doen is het een leerzaam project. De mogelijkheden worden onderzocht om het project uit te rollen in de hele provincie Groningen en richting Gezonde Kinderopvang.

Pauline Groenhof is projectleider en Esther Frerichs inhoudelijk adviseur.

Meer informatie:

Pauline Groenhof
E-mail: p.k.groenhof@pl.hanze.nl
Telefoon: (050) 595 5571

De Pedagogische Academie werkt in dit project nauw samen met kenniswerkplaatsen (Gezonde Leefstijl, Sociale Veiligheid en Integraal kijken naar kinderen), minoren (Actieve gezonde leefstijl), opleidingen (Pabo, Voeding & Diëtetiek, Sportgezondheidsmanagement en ALO) en diverse lectoraten.

Daarnaast worden GGD Groningen, Gemeente Groningen en Huis voor de Sport betrokken waar nodig. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de Gemeente Groningen.

Pabo-studenten geven kleur aan hun studie

'Mijn idee is om stage te lopen bij een kinderfysiotherapeut omdat ik graag meer wil leren over motoriek. Kinderen zijn daar bezig met schrijven, maar ook met spelen.'

Chantal Oosterkamp,
tweedejaars Pabo-student

'Ik heb specifiek gekozen voor de kinderopvang omdat ik daar zelf nooit op heb gezeten. Maar tijdens mijn stages hoor ik kinderen er wel heel vaak over. Daarom wil ik graag een beeld krijgen van wat kinderen doen en leren op de kinderopvang.'

Suzan Nijeboer,
tweedejaars Pabo-student

'Het is gelukt, ik heb een stage gevonden! Vanmorgen op gesprek geweest en afspraken gemaakt bij NDCE-Westerkwartier. Ik kijk met veel energie vooruit!'

Rutger Griep,
tweedejaars Pabo-student

Zelf kiezen voor een werkplekstage, voor inhoudelijk verdieping. En heel belangrijk: goede contacten onderhouden met de omgeving van de kinderen. Alle tweedejaars Pabo-studenten van de Hanzehogeschool volgen sinds dit studiejaar een extra stage.

Volg je passie

De studenten zijn vrijwel allemaal positief over deze nieuwe module. Ze zijn volledig vrij in hun keuze en ze kunnen hun eigen passie volgen: educatieve routes ontwerpen en schoolklassen rondleiden bij musea of natuurverenigingen, voetbaltrainers begeleiden in het omgaan met problemen in het team, meedraaien bij een uitgeverij voor leermiddelen, werken bij de kindertelefoon...

Studenten zoeken zelf een opdrachtgever en vrijwel alle stageplekken zijn mogelijk. De enige beperking is dat het geen reguliere basisschool mag zijn.

Tijdens deze stage staat 'samenwerken met de omgeving' centraal. Bijvoorbeeld door goede contacten te onderhouden met de ouders/verzorgers en met mensen en instellingen die te maken hebben met de zorg voor het

kind. Door hier in deze stage de nadruk op te leggen, worden de Pabo-studenten breed geschoolde basisschoolleerkrachten.

Inhoudelijk verdieping

Een aantal studenten kiest voor een meer vertrouwde stageplek, zoals de buitenschoolse kinderopvang. Maar ook dan is veel inhoudelijke verdieping mogelijk. Uit de kennisbasis die landelijk is voorgeschreven door het ministerie van Onderwijs, maakt de student een keuze en schrijft een persoonlijk voorstel. Hij kan kiezen uit veertien aandachtgebieden, van Nederlands tot dans & drama en van rekenen/wiskunde tot handschrift en muziek. Pabo-docenten beoordelen of het voorstel voldoende inhoudelijke verdieping biedt en of

de student genoeg initiatief toont om op een professionele manier aan het werk te gaan.

In de praktijk gebeurt het

Deze werkplekstage is in de plaats gekomen van het onderdeel 'studieloopbaanbegeleiding'. Studenten kunnen natuurlijk altijd nog studiebegeleiding krijgen, alleen zijn daar geen punten meer aan verbonden. De werkplekstage is dan ook echt extra praktijkervaring in bredere context, naast alle stages in het reguliere basisonderwijs. Een mooie kans om meer werkervaring op te doen. Een fijne ontwikkeling in Paboland, want in de praktijk gebeurt het!

Méér muziek in de klas!

Voor veel leerkrachten is het geven van een muzieklles een lastige klus. Hoe leer je kinderen een lied aan, hoe zet je muziekinstrumenten in en hoe luister je actief naar een muziekstuk? De workshops Music University Days helpen leraren op weg.

Altijd energiek

Diverse leerkrachten uit Groningen en omgeving hebben actief en enthousiast meegedaan aan de Music University Days op 29 maart en 12 april 2017. Tijdens deze workshops maakten ze muziek en kregen ze

concrete tips, trucs en handvatten om aan de slag te kunnen met muziek in de klas. De altijd energieke muziekdocent Loes Heitling zorgde dat iedereen bruisend van de ideeën en inspiratie de middag afsloot.

Muziekideeën en inspiratie

'Music University Days' is in het leven geroepen door de organisatie 'Méér muziek in de klas'. Deze organisatie regelt diverse activiteiten om muziek op school te bevorderen en leerkrachten daarbij te helpen en wil de komende jaren uitgroeien tot een

platform vol muziekideeën en inspiratie. De Pabo is in samenwerking met het Conservatorium bezig een pilot op te starten waardoor de studenten beter zijn voorbereid op het geven van muziekonderwijs in de basisscholen.

Heb je ook interesse in Méér muziek in de klas?

Op de website www.meermuziekindeklas.nl/ kun je terecht voor meer informatie. Ook geeft Loes Heitling muzieknascholing op maat aan teams in het basisonderwijs. Mail naar onderwijs@org.hanze.nl.

Onderwijs aan **nieuwkomers**; hoe dan?

Voor leerkrachten die hun handelingsvaardigheid in het omgaan met nieuwkomers in de klas (vluchtelingen) willen vergroten, wordt een zgn. keuzemenu aangeboden. Dit is samengesteld na diverse gesprekken met besturen, leerkrachten en directies in het basisonderwijs.

Er komen vijf centrale thema's aan bod:

1. Hoe geef ik optimaal taalonderwijs en hoe geef ik optimaal onderwijs in begrijpend lezen?
2. Hoe is het om leerkracht in groepen met kinderen van vluchtelingen te zijn?

3. Hoe optimaliseer ik de talentontwikkeling in de interactie met bewerkelijke leerlingen, m.n. leerlingen van vluchtelingen?
4. Hoe herken ik leerlingen met een trauma, wat is mijn rol, hoe ik met een getraumatiseerde leerling om en wanneer en hoe verwijs ik door?

5. Welke instanties in mijn directe omgeving (c.q. de omgeving van de leerling, de sociale kaart) kunnen mij c.q. mijn team of school ondersteunen; wat is er voor nodig om effectief gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden en expertise van instanties in mijn omgeving?

Uitgangspunten bij de uit te werken aanpak

De exacte invulling van het gekozen onderdeel/ de gekozen onderdelen vindt plaats in overleg met de betrokken deelnemers. Er wordt aangesloten bij bekende methodes (Lowan, Josee Coenen "Zien is snappen", "Woorden in prenten" e.d.). Elkaars kennis wordt gebruikt en gedeeld om een robuuste

onderbouwning voor het dagelijkse handelen te bieden. Uiteraard sluit het aan bij nieuwe toezichtskader van de Inspectie.

Van ieder onderdeel is een "light" en een "full" versie mogelijk, zodat deelnemers kunnen kiezen tussen inleidende en verdiepende activiteiten.

De trajecten zullen vanaf schooljaar 2017- 2018 van start gaan.

Meer informatie:

Merel Hennink, m.hennink@pl.hanze.nl
Herman Veenker, h.j.m.veenker@pl.hanze.nl

Leuk en leerzaam om weer zelf les te krijgen

Waar ben je op dit moment werkzaam?

'Ik ben drie dagen per week leerkracht van groep 6/7 op obs De Bosrank in Havelte. Daarnaast ben ik cultuuraanbieder. Met mijn man ontwikkel en speel ik poppentheatervoorstellingen voor kinderen en ik geef creatieve workshops aan kinderen en volwassenen.'

Waarom heb je gekozen voor de post-hbo-opleiding Cultuurbegeleider?

'De keuze voor de post-hbo-opleiding Cultuurbegeleider was snel gemaakt omdat mijn hart bij cultuur en cultuureducatie ligt.'

Wat vind je van de opleiding in het algemeen?

'De opleiding is zeer divers. Je leert veel en de colleges worden gegeven door bevoegde docenten. Het is prettig dat de bijeenkomsten om de week zijn, daardoor is de studiebelasting prima te doen.'

Hoe heb je de eerste periode ervaren?

'Het was voor mij de eerste 'echte' studie nadat ik twintig jaar geleden de Pabo afrondde en het is erg leuk en leerzaam om weer zelf les te krijgen. Ik heb gemerkt dat er veel is veranderd op het gebied van studeren. Ik had bijvoorbeeld nog nooit een essay hoeven schrijven, laat staan dat ik ooit gehoord had van APA-normen. Gelukkig kampten veel studenten met hetzelfde probleem. En... het is goed gekomen!'

Wat vond je het leukste onderdeel en waarom?

'Creativiteitsontwikkeling bij kinderen vond ik erg interessant. We kregen veel praktische werk- en spelvormen aangeboden die direct toepasbaar waren

op school. Een mooie manier om mijn collega's te enthousiasmeren en te laten zien dat creativiteit in alle vakken bruikbaar is.'

Wat vond je het moeilijkste onderdeel en waarom?

'Ik wil niet zeggen dat specifiek één onderdeel het moeilijkst was. Ja, het essay was even een dingetje. Verder wil ik graag het coachen oefenen, maar dat lijkt me pittig op mijn eigen school omdat ik zelf onderdeel ben van het team. Uitvinden wat mijn rol kan zijn, lijkt mij heel interessant.'

Wat heeft je het meest verrast en waarom?

'In de tweede module moesten we een gesprek voeren met een cultuuraanbieder en verschillende theorieën bestuderen. Hierdoor ben ik kritischer gaan kijken naar de producten die ik zelf ontwikkel en naar de geschiktheid van cultuuraanbod voor mijn school.'

Hoe is de samenwerking met de medestudenten?

'We hebben een gezellige groep van twaalf dames en één heer. De samenwerking verloopt prima. We hebben een app-groep waarop we informatie, filmpjes en foto's delen en elkaar vragen stellen over opdrachten. Iedereen is zeer betrokken en staat open voor ideeën en suggesties.'

Zou je de opleiding aanbevelen aan anderen en waarom?

'Ja, absoluut! De opleiding heeft me nu al een stuk 'rijker' gemaakt. De lesstof is zeer praktijkgericht waardoor je al het geleerde meteen kunt toepassen en uitproberen. Ik rijd elke twee weken met heel veel plezier naar Groningen en kom 's avonds vol energie weer thuis. Ik kijk erg uit naar de komende modules!'

Naam:
Ingrid Jantzen

Opleiding:
post-hbo
Cultuurbegeleider

Leeftijd:
42

Nieuws vanuit het Lectoraat Integraal Jeugdbeleid

10

“Het lectoraat Integraal Jeugdbeleid wil bijdragen aan participatie en gezondheid van de jeugd in de noordelijke regio. Daarom zoeken wij samen met de jeugd, ouders en professionals naar wat verschil maakt voor hun ontwikkeling. Daartoe voeren we praktijkgericht onderzoek uit dat bijdraagt aan bruikbare en innovatieve oplossingen die de kwaliteit van de leefwerelden waarin kinderen opgroeien verbinden en versterken.”

Dit is de missie van ons lectoraat. Vanuit vijf welgekozen thema's werken wij aan een sterke pedagogische omgeving die kinderen en jongeren voorbereidt op een talentvolle toekomst in de 21e eeuw. In een regio die zich positief onderscheidt door licht, lucht en ruimte. En tegelijkertijd te kampen heeft met complexe problemen van demografische krimp en sociaaleconomische achterstanden. Daaraan gerelateerd zijn er relatief en absoluut veel kinderen met gedrags- en gezondheidsproblemen wier talent onvoldoende wordt benut.

De vijf thema's van het lectoraat Integraal Jeugdbeleid zijn;

1. Leefwerelden verbinden
Annelies Kassenberg,
a.kassenberg@pl.hanze.nl
2. Curious Minds
Henderien Steenbeek,
h.w.steenbeek@pl.hanze.nl
3. Kind, Taal & Ontwikkeling
Margreet Luinge,
m.r.luinge@pl.hanze.nl
4. Gezonde en actieve leefstijl
Remo Mombarg,
r.mombarg@pl.hanze.nl
5. Kindermishandeling
lectoraatijb@org.hanze.nl

Onderzoek naar inclusie:

Dat ieder kind het recht heeft om mee te mogen doen, mee te tellen en te leren zal elk weldenkend mens onderschrijven. Dit recht is niet voor niets vastgelegd in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind. Toch is het in de praktijk niet zo eenvoudig om hier concreet werk van te maken, ook niet in Nederland. Kinderen verschillen sterk van elkaar, waardoor het onderwijs een complexe taak heeft. Niemand kan alleen een kind opvoeden, zoals wordt weergegeven in dit Afrikaanse gezegde: 'It takes a village to raise a child'. In de publicatie 'Plek voor ieder kind' geeft lector Jeannette Doornenbal aan wat er moet veranderen om inclusie in het Nederlandse onderwijssysteem te verbeteren.

Scan de QR-code om het volledige document te lezen:

Nieuw handboek over talentgericht ontwikkelen op de basisschool

Een rijk, actueel handboek over hoe studenten en leerkrachten in het basisonderwijs op actief-onderzoekende wijze hun onderwijs beter kunnen inrichten op basis van talentvol gedrag van kinderen. Dat is het doel van het boek 'Talentgerichte ontwikkeling op de basisschool: een dynamische visie op leren en onderwijzen', uitgegeven door Coutinho en geschreven door Herman Veenker, Henderien Steenbeek, Marijn van Dijk en Paul van Geert.

Dit vakoverstijgende handboek is het resultaat van een samenwerking tussen lectoraat Integraal Jeugdbeleid en Pedagogische Academie van de Hanzehogeschool Groningen en de faculteit Psychologie van de Rijksuniversiteit Groningen.

Talentvol gedrag

De schrijvers van dit boek laten op methodische manier zien hoe leraren een dynamische visie op leren, onderwijzen en ontwikkelen in de dagelijkse praktijk kunnen brengen. De driehoek leerling – taak – leerkracht speelt hierbij een essentiële rol. Het gaat er vooral om dat leerlingen, studenten en leraren gemotiveerd worden om talentvol gedrag, zoals nieuwsgierigheid en exploratie, te laten zien. Theorie en praktijk is hierbij nauw met elkaar verbonden.

Indeling

Per hoofdstuk besteedt het boek aandacht aan gerichte doelstellingen, geïllustreerd met foto's, schema's, samenvattingen, reflectievragen en achtergrondinformatie. Ook bevat het boek een uitgebreide begrippenlijst en literatuurverwijzingen. Verder is er aan dit boek ook een informatieve website verbonden met meer informatie over het thema.

Gegevens:

EAN: 9789046905494
Bestelnummer 2016420581
Scan de QR-code
om het boek
te bestellen:

Boekpromotie Te gast bij de College Tour van de IPabo

Zie het talent in ieder kind door de ogen van een talentvolle juf of meester. Ieder kind is talentvol. Tenminste, als je het talentvol weet te benaderen. Het is belangrijk als leerkracht talentvol gedrag te zien, te herkennen en ernaar te handelen.

Op 12 april waren de auteurs van het vakoverstijgende handboek 'Talentgerichte ontwikkeling op de basisschool: een dynamische visie op leren en onderwijzen' te gast bij de College Tour van de iPabo te Amsterdam. Henderien Steenbeek en Herman Veenker (verbonden aan het lectoraat Integraal Jeugdbeleid van de Hanzehogeschool Groningen) en Marijn van Dijk en Paul van Geert (werkzaam bij de faculteit Gedrags- & Maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen) waren hier aanwezig vanwege de landelijke lancering van hun boek.

Tips en praktijkvoorbeelden

Tijdens deze interactieve College Tour gaven de auteurs allerlei lestitips en praktijkvoorbeelden. Verder spraken zij over talentmomenten: momenten in de les, waarin de interactie tussen kind(eren), leerkracht en materiaal optimaal talentontlokkend en -stimulerend is. Meer weten? Kijk op www.talentenkrachtgroningen.nl

een plek voor ieder kind

Nu werken brede basisscholen, kinderopvang en lokale overheden in Nederland al sinds 1995 nauw samen. In 2012 is hier het Integraal Kindcentrum (IKC) bij gekomen. Hier werken leden van één team uit het onderwijs, de kinderopvang en soms ook de zorg, onder één uitvoeringsregie samen. Voor ouders van kinderen tussen nul en twaalf jaar is er nog maar één voordeur. Het idee is dat kinderen meer kansen krijgen als hun leefwerelden met elkaar verbonden zijn.

Opdracht

Doornenbal vindt dat brede scholen en kindcentra de opdracht hebben om te bevorderen dat alle kinderen een eigen plek moeten hebben en volop mee kunnen doen. Het IKC moet ervoor zorgen dat ieder kind

- zich op het eigen niveau kan kwalificeren en een curriculum doorloopt waarmee zijn of haar kansen op de arbeidsmarkt worden vergroot;
- wordt opgevoed tot een democratische burger die participeert in de open samenleving;
- kan ontdekken wie het wil zijn en wil bijdragen, en een eigen identiteit kan vormen.

Vervolgens is het de taak van de school om kinderen de kans te geven hun talenten te laten zien, zodat ze talentvol kunnen worden, ongeacht de verschillen tussen kinderen. Doornenbal pleit ervoor om die verschillen, de diversiteit in de klas, te omarmen en als waardevol te zien.

Inclusie ver te zoeken

Helaas is inclusie in het Nederlandse onderwijs ver te zoeken, stelt Doornenbal. Het stelsel is sterk gesegregeerd, de selectie van leerlingen vindt al heel vroeg plaats en het aantal vormen van onderwijs gericht op speciale doelgroepen met behoefte aan extra zorg is erg hoog. Verder wordt het op het voortgezet onderwijs voor leerlingen steeds lastiger om van niveau te veranderen. Afstromen naar een lager niveau is veel gemakkelijker dan het stapelen van diploma's. De kansengelijkheid van het onderwijs neemt hierdoor eerder toe dan af. Haar boodschap is dan ook: "We zouden er met het oog op het verkleinen van die kloof goed aan doen om vroege selectie tegen te gaan, het aantal speciale onderwijsvoorzieningen terug te brengen door te werken aan een inclusieve pedagogisch-educatieve basisvoorziening waar verschillen tussen kinderen worden gerespecteerd."

Vier stappen

Wat kan hieraan worden gedaan? Doornenbal geeft de volgende vier aanbevelingen

1. Bevorder inclusie binnen de integrale IKC's en brede scholen, die op zich als minisamenlevingen bij de directe omgeving van het kind en de ouders horen.
2. Laat leerkrachten en kinderen in een IKC of brede school een relatie met elkaar opbouwen en zorg dat er vertrouwen ontstaat. Kinderen leren zo wat het betekent om bij een groep te horen. Goede begeleiding is nodig, zodat ze weten wat er van ze wordt verwacht en ze hun talenten kunnen laten zien.
3. Leid T-shaped professionals op die de inclusie daadwerkelijk tot stand kunnen brengen. Dat kunnen ze niet alleen: binnen een integraal IKC werken leraren samen met vakdocenten en pedagogisch medewerkers uit de opvang, met kinderwerkers, welzijnswerkers, specialisten en generalisten uit zorg en opvoedondersteuning, maar ook en vooral met de ouders. Professionalisering van de betrokken professionals is hard nodig om dit alles voor elkaar te krijgen.

4. Tot slot beveelt Doornenbal aan om te onderzoeken hoe de IKC's op dit moment werken en welk ontwerp het meest succesvol is. Zoals zij aangeeft: de IKC is nog 'work in progress.'

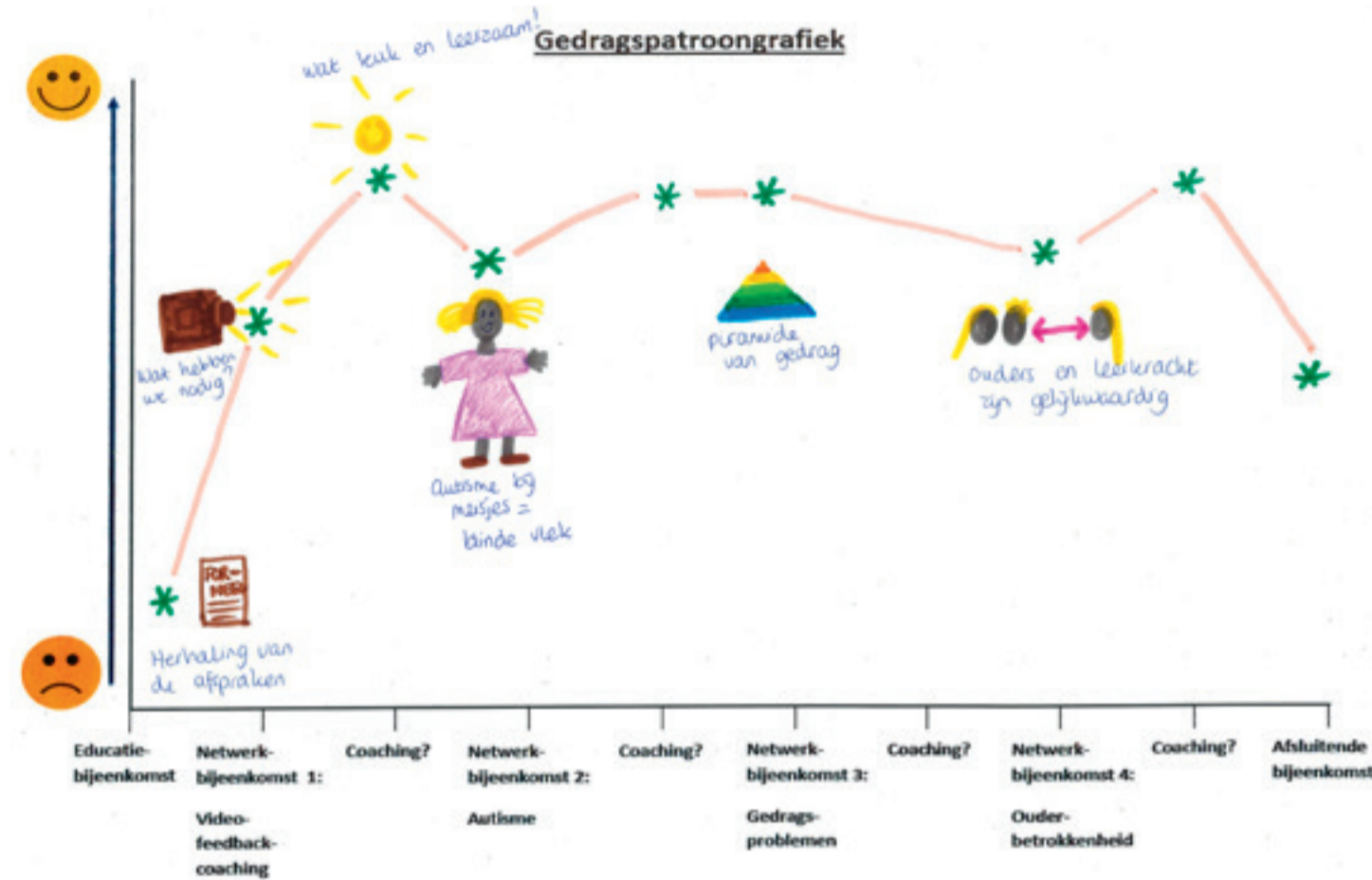
Conclusies en aanbevelingen

Doornenbal sluit de publicatie af met de volgende conclusies en aanbevelingen:

- Creëer een duurzame lokale pedagogische infrastructuur in wijken en dorpen. De regie ligt hiervoor bij het lokale beleid.
- Bevorder adaptieve organisaties en besturen van onderwijs, opvang en zorg die hun sectorale organisatiebelangen overstijgen en IKC-directeuren en hun interprofessionele teams faciliteren in de complexe opdracht van inclusie van ieder kind.
- Investeer in menselijk pedagogisch-educatief kapitaal ten behoeve van de lerende T-shaped professionals en T-shaped teams.

Creëer een positieve talentspiraal

In het RAAK Publiek Project 'Creëer een positieve talentspiraal. Innovatieve handvatten voor het werken met kinderen met in de klas' worden kennis, vaardigheden en inzichten verworven over hoe leerkrachten in het onderwijs de leerlingen met autisme spectrumstoornis (ASS) optimaal kunnen begeleiden, zodat de verborgen talenten van deze leerlingen kunnen ontluiken en tot ontwikkeling kunnen komen.

12

Leerkrachten in het regulier en speciaal onderwijs hebben in toenemende mate te maken met leerlingen in de klas die meer zorg nodig hebben, zoals leerlingen met ASS. Het begeleiden en stimuleren van deze leerlingen is een forse uitdaging. In dit project onderzoeken we hoe leerkrachten het ontwikkelingspotentieel van leerlingen met ASS kunnen stimuleren en tegelijkertijd de talenten bij zichzelf ontwikkelen om deze groep adequaat te kunnen begeleiden.

Videofeedback en kennisuitwisseling

In dit onderzoek coachen leerkrachten elkaar met behulp van videofeedback en wisselen ze kennis met elkaar en met experts uit, middels netwerklernen. Samen werken ze aan het creëren van talentmomenten. Dat zijn momenten van interactie waarbij leerkracht en leerling elkaar positief wederzijds beïnvloeden en waarbij nieuwsgierigheid, exploratie en diepte van verwerking te zien is. Een voorbeeld van een talentmoment uit dit project is hoe een

leerkracht een boze, overprikkelde leerling door middel van haar rustige houding en het doen van een spelletje tot rust brengt.

Vier netwerkbijeenkomsten

Tijdens de afgelopen projectperiode zijn er vier netwerkbijeenkomsten georganiseerd met betrekking tot onder andere ouderbetrokkenheid door Annelies Kassenberg van de Hanzehogeschool Groningen en gedragsproblemen door Dick Vogel van RENN4. In een evaluerende bij-

eenkomst zijn waardecreatieverhalen 'geogost'. Waardecreatieverhalen zijn de reflecties van de deelnemers van het netwerk op de verschillende activiteiten uit het project, waardoor het leerproces inzichtelijk wordt gemaakt en waarde wordt toegekend aan bepaalde activiteiten. Ook wisselde de deelnemers ervaringen en eigen leermomenten met elkaar uit.

Talentmomenten in beeld gebracht

Leerkrachten hebben zelf videofragmenten van talentmomenten gemaakt. Zo werd duidelijk wat goed kan werken: bijvoorbeeld het contact houden met de leerlingen, het aankondigen van beurten of activiteiten, meeveren met de leerling en het inzetten van humor om gedrag om te buigen. Welke aanpak precies werkt, hangt af van de interactie tussen de leerkracht en leerling. Door elkaar te filmen en over te praten, hebben de leerkrachten doelbewuste stappen gemaakt. Dit zorgde voor een zichtbaar positief resultaat: de leerlingen zijn een stap verder gekomen in hun ontwikkeling. Ze kunnen bijvoorbeeld beter samenwerken of ze kunnen nu aan de instructietafel blijven zitten.

Laatste fase

In de laatste fase van het project worden filmfragmenten van talentmomenten verzameld en uitgewerkt. Naast deze voorbeelden van goed practices, zal het project een model voor netwerklernen 'Groningse stijl' opleveren dat gebruikt gaat worden als professionaliseringsmiddel voor leerkrachten om kennis te ontwikkelen en te delen rondom allerlei onderwerpen die te maken hebben met leerlingen met gedragsproblemen. Begin 2018 wordt er een symposium georganiseerd waarvoor u allen bent uitgenodigd. Meer informatie hierover volgt later.

Uitgebreide informatie over dit project en de nieuwsbrieven vindt u op www.hanze.nl/curiousminds en uiteraard kunt u altijd contact opnemen met projectleider Carla Geveke via e-mail c.h.geveke@pl.hanze.nl

Geen 'Rocket Science'!

Carla Geveke promoveert op talentontwikkeling

Hoe kunnen onderwijsprogramma's in buitenschoolse leeromgevingen voor basisscholen bijdragen aan het uitlokken, ontluiken en ontwikkelen van wetenschapstalent bij de leerlingen?

Dat was de onderzoeksvraag van dr. Carla Geveke, docent-onderzoeker bij de Pedagogische Academie van de Hanzehogeschool Groningen. Zij promoveerde op 19 januari. De titel van haar proefschrift luidt: 'It's Not Rocket Science: Developing Pupils' Science Talent in Out-of-School Science Education for Primary Schools'. Geveke verzorgt onder meer onderwijs aan gediplomeerde leraren uit het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, mbo en hbo en is verantwoordelijk voor de module 'Interactie' van de masteropleiding Talentontwikkeling & Diversiteit.

Feest op 3 februari

Op 3 februari vonden er verschillende festiviteiten plaats ter ere van haar promotie. Zo nodigde Geveke leerlingen van de Exterbasisschool uit Scheemda en de Borgmanschool uit Groningen uit voor een bezoek en de nodige wetenschappelijke talentmomenten van het Science Centrum 'de Magneet' van de Pedagogische Academie en het Mobiel Planetarium van de Rijksuniversiteit Groningen.

Inspirerende lezingen

's Middags verzorgde het lectoraat Integraal Jeugdbeleid van de Pedagogische Academie een minisymposium in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen, het Wetenschapsknooppunt Noord-Nederland en de Masteropleiding Talentontwikkeling & Diversiteit. Carla Geveke gaf er een inspirerende lezing over de inzichten uit haar onderzoek. Verder waren er lezingen door lector Henderien Steenbeek en Peter Barthel, hoogleraar Sterrenkunde. Hij hield een vlammend betoog om leerlingen te stimuleren wetenschappelijk te denken. Hij onderstreepte het belang van de Scholierenacademie van de Rijksuniversiteit Groningen, waar voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs en basisonderwijs onderwijs wordt aangeboden via webklassen, MOOCs en activiteiten van de kinderuniversiteit. Meer informatie over de scholierenacademie is te vinden op www.rug.nl/education/scholierenacademie/

Activerende workshops

Studenten van de masteropleiding verzorgden aansluitend activerende workshops met titels als 'Traktatie van Talenten', 'Interactiestijlen bij het ontlokken van talenten', 'Talentontwikkeling in het team', 'Het kind: Een complex dynamisch systeem', 'Talent ontlokken met de wetenschappelijke methode' en 'Open leerkrachthouding'. Hierin deelden zij hun wetenschappelijke inzichten en praktische ervaringen, gebaseerd op hun praktijkonderzoeken en leerervaringen uit de masteropleiding.

Hoge opkomst

Er waren leerkrachten, directeuren en andere onderwijsmakers aanwezig met interesse in talentontwikkeling in en om het onderwijs. Allemaal kregen ze een kleine attentie mee. Kortom, het was een geslaagde traktatie van wetenschap én vertaling naar de onderwijspraktijk.

Waar zijn ze gebleven?

Mathilda van den Hof wilde als kind al juf worden. En met een vader en opa die leraar waren, was de Pabo een logische keuze. Ze genoot van het lesgeven, en toen ze meer wilde, werd ze schoolleider. Nu is ze afdelingsdirecteur bij Kentalis en zorgt ze dat mensen die slechthoren de hulp krijgen die ze nodig hebben.

Waarom heb je destijds voor de Pabo gekozen?

'Als klein meisje wilde ik niets liever dan juf worden. In mijn kamer had ik een schoolbord en speelde ik altijd schooltje. Ik kom uit een onderwijsfamilie, het onderwijs zit in mijn bloed. Mijn opa en vader waren allebei meester en later ook directeur. Ik kon niet achterblijven. Al was het echt wel mijn eigen keuze.'

Wat vond je het leukste onderdeel van de studie?

'De stages! Daar ging het om, dat was mijn toekomst. Voor de klas staan!'

Waar heb je stagegelopen?

'De eerste jaren op obs de Hekakker in Norg, waar ik later directeur werd, en de Meester de Vriesschool in Nieuw-Roden (nu obs de Poolster). Het derde jaar liep ik stage bij de ziekenhuisschool in het UMCG. Ik heb daar zoveel geleerd in flexibiliteit en het omgaan met ernstig zieke kinderen. Het laatste jaar ging ik met drie studiegenoten naar de Bijlmer, de Bijlmerdrieschool.'

Welke specialisatie heb je gevolgd?

'Voor de stage in de Bijlmer moesten we NT2 doen. Ik heb verder geen specialisatie gedaan, dat kon toen nog.'

Wat ben je gaan doen nadat je de studie had afgerond?

'Eerst ben ik invalwerk gaan doen op een dorpschool in Wijster. Twee jaar heb ik overal

en nergens ingevallen en uiteindelijk kreeg ik op obs de Horst in De Wijk een fulltime vaste aanstelling. Na een aantal jaar begon ik aan de schoolleidersopleiding. Toen mijn directeur ziek werd, verving ik hem en na twee jaar heb ik de overstap gemaakt naar obs de Hekakker in Norg. Daar ben ik twaalf jaar directeur geweest.'

Wat is je huidige functie en wat houden de werkzaamheden precies in?

'Ik ben afdelingsdirecteur van de Ambulante Dienstverlening bij Kentalis. Wij zijn er voor mensen die moeite hebben met horen of communiceren. We bieden onderzoek, zorg en onderwijs voor mensen met een taalontwikkelingsstoornis en mensen die slechthorend, doof of doofblind zijn. Sommigen hebben ook een verstandelijke beperking, motorische of psychiatrische problemen. Ik stuur de ambulante begeleiders in de provincie Groningen en Drenthe aan. Daarnaast zijn we voorzieningen aan het opzetten in het regulier onderwijs en in Emmen met een school in school. Mooie processen waar Passend Onderwijs ook voor bedoeld is, denk ik. Een passende plek voor elk kind.'

Heb je nog contact met studiegenoten en/of docenten?

'Een van mijn beste vriendinnen werkt op OBDS de Starter. Via LinkedIn heb ik nog wat contact met studiegenoten en in mijn werk kom ik ook nog geregeld oud-bekenden tegen.'

Naam:
Mathilda van den Hof

Studiejaren:
1991-1996

Huidige functie:
**Afdelingsdirecteur
Ambulante
Dienstverlening
Kentalis (cluster 2)**

Wat is je mooiste herinnering aan je tijd als student bij de Pedagogische Academie?

'Dat is toch wel de start van de Pabo. We fietsten naar Zuidlaren en daar mochten we lesgeven. Als je altijd al juf wilde worden en je mag het dan voor het eerst even zijn! Een geweldige ervaring en de start van een mooie tijd.'

Waar ben je het meest trots op?

'Dat ik bij zo'n mooie organisatie als Kentalis werk. We zijn al redelijk bekend, maar we kunnen daar nog steeds stappen in maken. We betekenen zoveel voor de kinderen, hun ouders en de scholen, daar ben ik ontzettend trots op.'

Heb je vanuit je huidige functie ook een connectie met de Pedagogische Academie?

'Ik zelf niet, maar collega's vanuit Kentalis gelukkig wel.'

Kandidaten gezocht!

Wat ben je gaan doen na de Pabo? We zijn op zoek naar alumni die hun verhaal aan ons willen vertellen. Wil je laten weten hoe het je is vergaan na de opleiding? Of weet je iemand die bijzonder geschikt is voor deze rubriek? We horen het graag via e-mail: m.s.wiersma-reigwein@pl.hanze.nl.

Scan de QR-code om het proefschrift van Carla Geveke te downloaden:

Lectoraat Leren & Gedrag wordt lectoraat Curious Minds

Het lectoraat Leren & Gedrag van de Hanzehogeschool Groningen is positief geëvalueerd en gaat verder onder de naam 'lectoraat Curious Minds'. In de volgende uitgave van de PARTNER wordt uitgebreid aandacht besteed aan dit thema.

Nieuwe PHBO opleidingen voor leerkrachten

De Pedagogische Academie blijft volop in beweging. Voor het studiejaar 2017-2018 staan naast de bestaande PHBO opleidingen weer twee nieuwe post-hbo-opleidingen op de rol.

Expert Wetenschap & Technologie

Hoe word je verliefd? Waarom staan paddenstoelen in een kring? Hoe weet je of het gaat vriezen? Hoe werkt een streepjescode? Vragen die kinderen dagelijks stellen en die relevant zijn voor hun ontwikkeling. In november 2017 gaat de nieuwe post-hbo-opleiding Expert Wetenschap & Technologie van start. Studenten leren hoe je kinderen kunt voorbereiden op een wereld die steeds complexer en technologischer wordt. De principes van onderzoekend en ontwerpend leren staan centraal tijdens deze PHBO studie.

Kijk op de website www.professionals.hanze.nl voor meer informatie of kom naar één van de informatieavonden

Jonge Kind Specialist

Kinderen doen elke dag ontdekkingen en leren razendsnel, als ze tenminste op de juiste wijze worden gestimuleerd. Met de opleiding Jonge Kind Specialist wordt kennis en vaardigheden voor het onderwijs aan kinderen in groep 1 en 2 vergroot. Het onderwijs wordt naar een hoger niveau gebracht.

De opleiding is praktijkgericht met een gefundeerde theoretische onderbouwing. Er is sprake van T-shaped learning, dat wil zeggen dat naast kennis ook vaardigheden en tools onderdeel zijn van de opleiding. De post-hbo-opleiding Jonge Kind Specialist wordt in het schooljaar 2017-2018 aangeboden

Meer informatie:

www.professionals.hanze.nl

Tel mee met taal

Hoe kunnen Pabo's effectief bijdragen aan het voorkomen van laaggeletterdheid en het stimuleren van leesplezier?

Die vraag stond centraal tijdens de Pabo-conferentie 'Tel mee met Taal' op 24 maart jl. Deze landelijke conferentie over laaggeletterdheid en leesbevordering werd onder andere georganiseerd door de Pabo van de Hanzehogeschool Groningen en vond plaats bij Saxion Deventer.

Meer weten?

Scan de QR-code en bekijk de samenvatting van de lezing, workshops en discussies:

Girlsday 2017

intensief, leerzaam en gezellig!

Tijdens Girlsday 2017 gingen landelijk bijna elfduizend meisjes van tien tot vijftien jaar op bezoek bij bedrijven en organisaties in bèta, techniek en ICT. Er waren speciaal voor hen interessante activiteiten georganiseerd en ze konden kennismaken met bèta/technisch werk.

Kick-off

Girlsday is een initiatief van VHTO, het landelijk expertisebureau meisjes/vrouwen en bèta/techniek, om meisjes op jonge leeftijd kennis te laten maken met bèta, techniek en ICT. De kick-off van Girlsday 2017 op 13 april stond in het teken van duurzame energie. Meisjes konden van alles te weten komen over getijdenenergie, windenergie en zonne-energie. Manon Janssen, Boegbeeld Topsector Energie en CEO Ecorys gaf op Neeltje Jans het startsein.

De Magneet

Ook sciencecentrum De Magneet van de Pedagogische Academie deed mee aan Girlsday 2017. Samen met De Jonge Onderzoekers was voor ruim 135 meisjes uit groep 7 en 8 een uitdagend programma samengesteld. Alle activiteiten draaiden om actief bezig zijn, zelf ontdekken en onderzoeken op het gebied van wetenschap en technologie. De meisjes konden van alles regelen en uitproberen en zagen direct welke gevolgen hun handelingen en ingrepen hadden.

Technische workshops

Bij De Jonge Onderzoekers volgden de meisjes diverse technische workshops. Bossers & Cnossen (leverancier ICT-functionaliteiten), de opleiding Podium- en Evenemententechniek van het Noorderpoort College, het FabLab (digitale werkplaats) en Pezy (productinnovaties) zorgden voor nog meer uitdagende activiteiten. Het was een intensief programma, maar zeer zeker een leerzame, interessante en gezellige dag!

De Magneet is het sciencecentrum van de Pedagogische Academie van de Hanzehogeschool Groningen. Bedoeld voor kinderen, leerkrachten en ouders. De Magneet heeft grote en uitdagende 'doe-stations' waar kinderen actief en spelenderwijs kennismaken met Wetenschap & Technologie.

Ben je leerkracht en wil je met groep 7 of 8 aan de slag in sciencecentrum De Magneet?

Kijk voor meer informatie en beschikbare data op de website: www.hanze.nl/magneet

Aankondiging

GRoninger ONDerwijsdag; Slimmer met bewegen

Donderdag 9 november 2017

16.00 – 20.30 uur

Opleidingsaanbod post-hbo-opleidingen:

Leergang bewegingsonderwijs

Startdatum: Woensdag 6 september 2017
Woensdag 7 februari 2018

Met de muziek mee

Startdatum: Woensdag 27 september 2017

Cultuurbegeleider

Startdatum: Woensdag 4 oktober 2017

Coördinator Rekenen

Startdatum: Woensdag 1 november 2017

Coördinator Taal

Startdatum: Vrijdag 3 november 2017

Lesgeven aan volwassenen

Startdatum: Donderdag 12 oktober 2017

Onderwijskundig Expert Wetenschap & Technologie (nieuw!)

Startdatum: Vrijdag 10 november 2017

Het Jonge Kind Specialist (nieuw!)

Startdatum: Vrijdag 17 november 2017

Master Talentontwikkeling & Diversiteit (voltijd en deeltijd)

Startdatum: September 2017

Associate degree Pedagogisch Educatief Medewerker (deeltijd)

Startdatum: September 2017

Zie voor meer informatie onze website: professionals.hanze.nl

Summerschool Junior Techniek

In de zomervakantie een week lang allerlei leuke technische activiteiten doen? Dat kan tijdens de jaarlijkse Summerschool Junior Techniek!

Van vloggen tot energie

Van 28 t/m 31 augustus 2017 organiseert de Hanzehogeschool Groningen een leerzaam, leuk en afwisselend programma voor kinderen tussen 10 en 15 jaar. Een week lang kunnen ze allerlei interessante activiteiten en experimenten doen op het gebied van techniek. Ze gaan aan de slag met energie, programmeren, vloggen op een eigen website in combinatie met fotografie en nog veel meer.

28 t/m 31 augustus

De Summerschool Junior Techniek wordt gehouden, dagelijks van 9.30 – 16.00 uur op de Hanzehogeschool Groningen. De kosten zijn €60 per persoon (bezitters Stadjerspas kunnen tegen gereduceerd tarief deelnemen).

Meer informatie

www.hanze.nl/summerschooltechniek
Ook het aanmeldingsformulier kun je daar vinden.

COLOFON

Uitgave:

Pedagogische Academie
Hanzehogeschool Groningen

Teksten:

Marietta Muhonen, Henmar Moesker, Marielle Hul Kuijten, Bea Kesselaar, Menno Wierdsma, Josina Koning, Vincent Jansma, Manon den Hertog, Pauline Groenhof, Anja Sinnige, Lisette Schrage, Liane Meijer, Loes Heitling, Manon Boor-Boon, Mathilda Van den Hof, Martine Wiersma-Reigwein

Fotografie:

Wouter Brem, Luuk Steemers, Josina Koning, Shutterstock en Depositphotos

Interviews en eindredactie:

Bureau Brouwers
Inge de Bie
Martine Wiersma-Reigwein, Stafbureau Marketing & Communicatie, Hanzehogeschool Groningen

Vormgeving:

Canon Nederland

Druk:

Marnedrukkers

Oplage:

3000

Juni 2017

De werkveldkrant PArtners verschijnt twee keer per jaar en is een uitgave van de Pedagogische Academie van de Hanzehogeschool Groningen. Neem bij vragen of opmerkingen contact op met Martine Wiersma-Reigwein via telefoonnummer (050) 595 35 74 of e-mail m.s.wiersma-reigwein@pl.hanze.nl.

Volg de Pedagogische Academie op sociale media

facebook.com/pabowerkveld
[@HanzePA](https://twitter.com/HanzePA)
instagram.com/hanzepedagogischeacademie/
[Alumni Pedagogische Academie Hanzehogeschool Groningen](https://www.alumni-pedagogische-academie-hanzehogeschool-groningen.nl)

www.hanze.nl/pedagogischeacademie